ECLI:LV:AT:2026:0310.A43003224.10.L

Lieta Nr. A43003224, SKA-156/2026

Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2026.gada 10.martā

[1] Senātā saņemta Konkurences padomes kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 12.februāra spriedumu daļā, ar kuru atzīts par prettiesisku Konkurences padomes 2024.gada 6.marta protokollēmums Nr. 12, 3.§. Protokollēmumā norādīts, ka Konkurences padome, pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 8.punktu, izvērtēja pieteicējas – SIA „Gren Rīga” – iesniegumu(par iespējamiem akciju sabiedrības „ Latvenergo” pārkāpumiemRīgas pilsētas Daugavas labā krasta siltumapgādes zonas siltumenerģijas tirgū un Konkurences padomes rīcību), atbildes projektu un pieņēma lēmumu par iesnieguma izskatīšanu, sniedzot atbildi pieteicējai. Konkurences padome 2024.gada 7.martā sniedza pieteicējai atbildi.

Apgabaltiesa atzina, ka Konkurences padome nav pienācīgi izvērtējusi visus pieteicējas norādītos apstākļus un tās atbildē ietvertie secinājumi nav pamatoti. Atbilde nesniedz skaidru redzējumu par kritērijiem, pēc kuriem Konkurences padome ir vadījusies, izskatot pieteicējas iesniegumu par akciju sabiedrības „ Latvenergo” konkurences tiesību pārkāpumu, aprobežojoties tikai ar atbildes sniegšanu. Tas neatbilst Konkurences likuma 8.panta pirmā daļa 8.punkta mērķim – nodrošināt sabiedrībai un tirgus dalībniekiem skaidrību par to, pēc kādiem kritērijiem Konkurences padome ir izskatījusi iesniegumu (sūdzību) par iespējamo konkurences tiesību pārkāpumu un kādi ir Konkurences padomes lēmuma par turpmāko rīcību ar konkrēto iesniegumu motīvi.

[2] Konkurences padome kasācijas sūdzībā norāda, ka apgabaltiesa nepareizi piemērojusi Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 8.punktu un pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 103.panta pirmo daļu un trešās daļas 1.punktu, 154.pantu un 251.panta piekto daļu.

Izvērtējusi kasācijas sūdzības argumentus un pārsūdzētā sprieduma motīvus, senatoru kolēģija atzīst, ka nav konstatējams pamats kasācijas tiesvedības ierosināšanai.

[3] Konkurences padome neapstrīd tiesas atzīto, ka pieteicējai ir tiesības prasīt pārbaudīt Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 8.punkta kārtībā pieņemtā lēmuma un ar to sniegtās atbildes tiesiskumu. Kasācijas sūdzības pamatarguments ir tas, ka apgabaltiesa esot kļūdaini paplašinājusi minētās tiesību normas tvērumu un attiecīgi pārkāpusi tiesas kontroles robežas pār šādiem lēmumiem.

Konkurences padome norāda, ka tiesas kontrolē par Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 8.punkta kārtībā pieņemtajiem lēmumiem un ar to saistītajām atbildēm ietilpst izvērtēt, vai personai ir sniegta argumentēta atbilde par iesniegumā norādīto situāciju un iespējamo konkurences tiesību pārkāpumu pēc būtības un vai atbildes sniegšanā nav saskatāmas kļūdas iestādes rīcības brīvības izmantošanā, neiejaucoties Konkurences padomes diskrecionārajā varā, lemjot par rīcību saistībā ar iesniegumā aprakstītajiem apstākļiem, kā to Konkurences padomes ieskatā esot prettiesiski izdarījusi apgabaltiesa.

Kasācijas sūdzības argumenti turpmāk norādīto apsvērumu dēļ nerada šaubas, ka apgabaltiesa būtu pārkāpusi Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 8.punktu.

[4] Kasācijas sūdzībā, tāpat kā apgabaltiesas spriedumā, norādīts uz tiesiskā regulējuma mērķi – sabiedrības un tirgus dalībnieku interesēs nodrošināt lielāku skaidrību par to, pēc kādiem kritērijiem Konkurences padome izskata iesniegumus (sūdzības) par iespējamo konkurences tiesību pārkāpumu un pieņem lēmumu par turpmāko rīcību, t.i., padarīt iesnieguma izskatīšanas procesu caurspīdīgāku, vienlaikus saglabājot Konkurences likumā nostiprinātās un Eiropas Parlamenta un Padomes 2018.gada 11.decembra direktīvā (ES) 2019/1 par apstākļu nodrošināšanu nolūkā dot dalībvalstu konkurences iestādēm iespēju efektīvāk izpildīt konkurences noteikumus un par iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanu paredzētās tiesības Konkurences padomei noteikt savas uzdevumu izpildes prioritātes. Kasācijas sūdzībā salīdzinoši norādīts arī uz Eiropas Savienības Tiesas praksi Eiropas Komisijai iesniegto iesniegumu izskatīšanā, un proti, Eiropas Savienības Tiesas veicamās Eiropas Komisijas pieņemtā lēmuma likumības kontroles mērķis ir pārliecināties, vai apstrīdētā lēmuma pamatā nav būtībā nepareizi fakti, vai tas nav saistīts ar kādu kļūdu tiesību piemērošanā, acīmredzamu kļūdu vērtējumā vai pilnvaru ļaunprātīgu izmantošanu.

Apgabaltiesa spriedumā ir pareizi skaidrojusi attiecīgās tiesību normas mērķi un tās vietu Konkurences likuma regulējumā. Tiesa ir pamatoti atzinusi, ka personām, kuras vēršas konkurences iestādē ar informāciju par iespējamiem konkurences tiesību pārkāpumiem, nav subjektīvu tiesību prasīt konkrētu rezultātu attiecībā uz pārkāpuma konstatēšanu vai lietas ierosināšanu.

Vienlaikus personām ir tiesības prasīt tiesai pārbaudīt iestādes pieņemtā lēmuma tiesiskumu. Pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam apgabaltiesa šajā lietā ir veikusi tieši šādu kontroli – izvērtējot, vai iestādes pieņemtais lēmums un tajā ietvertais pamatojums atbilst lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, un vai iestāde, izmantojot tai piešķirto rīcības brīvību, nav pieļāvusi kļūdas tās īstenošanā.

No sprieduma acīmredzami neizriet, ka tiesa būtu paplašinājusi attiecīgās normas tvērumu vai piešķīrusi pieteicējai plašākas tiesības, nekā tās izriet no likuma. Apgabaltiesa vienīgi ir veikusi atbilstošu administratīvā akta tiesiskuma kontroli, kas ir administratīvās tiesas funkcija. Tādēļ tas vien, ka apgabaltiesa ir pārbaudījusi iestādes lēmuma pamatojumu un secinājusi, ka Konkurences padome nav pienācīgi izvērtējusi visus pieteicējas norādītos apstākļus un atbildē ietvērusi nepamatotus secinājumus, pats par sevi nenozīmē iestādes diskrecionārās varas aizstāšanu ar tiesas vērtējumu.

[5] Kasācijas sūdzībā izteiktie argumenti daļēji balstīti uz pieņēmumu par tādu strīda priekšmetu, kas šajā procesā vairs nepastāv. Apgabaltiesas spriedums daļā, ar kuru noraidīts pieteikums par pienākuma uzlikšanu iestādei veikt noteiktas darbības, nav pārsūdzēts. Līdz ar to šajā procesā vairs nav izskatāms jautājums par tiesas iespējām uzlikt Konkurences padomei pienākumu pieņemt konkrētu lēmumu vai rīkoties noteiktā veidā. Tādēļ kasācijas sūdzībā ietvertie argumenti par to, ka apelācijas instances tiesa esot uzlikusi iestādei pienākumu rīkoties noteiktā veidā vai aizstājusi iestādes vērtējumu ar savu, neatbilst sprieduma saturam.

[6] Kasācijas sūdzības argumenti par procesuālo tiesību normu pārkāpumiem pēc būtības ir vērsti uz apgabaltiesas veikto pierādījumu izvērtējumu un lietas faktisko apstākļu konstatēšanu. Tomēr kasācijas instances tiesas kompetencē neietilpst lietas faktisko apstākļu atkārtota pārbaude vai pierādījumu pārvērtēšana. Kasācijas instances tiesas uzdevums nav pārliecināties par to, vai lietā būtu iespējams izdarīt citādākus secinājumus, bet gan pārbaudīt, vai tiesa pareizi piemērojusi materiālās un procesuālās tiesību normas. Līdz ar to argumenti, kas pēc būtības ir vērsti uz tiesas secinājumu apstrīdēšanu par lietas faktiskajiem apstākļiem un pierādījumu novērtējumu, nevar būt pamats kasācijas tiesvedības ierosināšanai.

[7] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka lietas izskatīšana kasācijas instancē esot nepieciešama judikatūras attīstības nolūkā. Tomēr kasācijas sūdzībā nav identificēts konkrēts tiesību jautājums, kura risināšana būtu nepieciešama vienotas tiesu prakses nodrošināšanai. Konkurences padomes ieskatā esot būtiski, ka kasācijas tiesvedības ietvaros tiktu noteiktas tiesas kontroles robežas kontekstā ar minēto direktīvu, kas paredz, ka valsts konkurences iestādēm jābūt iespējai patstāvīgi noteikt izmeklēšanas prioritātes un pašām lemt par lietas ierosināšanu. Pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam apgabaltiesa nav iejaukusies Konkurences padomes prioritātēs, bet gan ir pārbaudījusi, vai Konkurences padome ir atbilstoši pamatojusi pārsūdzēto lēmumu un vai pamatojums

nav pretrunā pašas Konkurences padomes iepriekš pieņemtajiem lēmumiem. Kasācijas sūdzībā izklāstītie argumenti galvenokārt attiecas uz konkrētās lietas faktiskajiem apstākļiem un tiesas veikto pierādījumu izvērtējumu, nevis uz jaunu vai būtisku tiesību problēmu, kurai būtu nozīme plašākā tiesību piemērošanas praksē.

Tādēļ nav pamata secināt, ka lietas izskatīšana kasācijas instancē būtu nepieciešama judikatūras attīstībai.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar Konkurences padomes kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 12.februāra spriedumu daļā, ar kuru atzīts par prettiesisku Konkurences padomes 2024.gada 6.marta protokollēmums
Nr. 12, 3.§.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators E. Darapoļskis Senatore D. Makarova Senatore I. Višķere